

Kom
verder

Bouwstenen voor studiesucces

dr. Kariene Mittendorff, associate lector SLB
Lectoraat Innovatief & Effectief Onderwijs
StudieSuccesCentrum

[saxion.nl](https://www.saxion.nl)

Studiesucces

Wat is het eigenlijk?

Kom
verder

4 pijlers

Juiste studiekeuze

Studentenbinding en
studieloopbaan-
begeleiding

Inspirerend,
activerend en
studeerbaar
onderwijs

Succesvol afronden

- Afgelopen jaren verschillende onderzoeken uitgevoerd
 - Evaluatie interventies m.b.t. verhogen bachelorrendement
 - Evaluatie Intake (studiekeuzecheck)
 - Kwaliteit van SLB programma's

Veel ontwerponderzoek/
evaluatieonderzoek

→ hoe werkt iets in de praktijk?
→ hoe kunnen we ons programma of
ons onderwijs en begeleiding
verbeteren?

Wat zien we in de resultaten?

- Studenten zien het vaak als een 'moetje' (sollicitatiegesprek)
- Het doel van de intake wordt door docenten heel verschillend opgevat
- Keuzeproces is van invloed op studiesucces later in opleiding
- Essentieel voor goed keuzeproces is het ervaren de opleiding
- Verbinding met SLB (en daarmee de start van begeleiding richting studiesucces) is summier aanwezig
- Het idee van een doorlopende lijn op het gebied van 'loopbaanontwikkeling' verdient nog meer aandacht

Intake bij Saxion:

Elke student maakt een assessment en heeft een individueel gesprek met een docent (de intaker), soms aangevuld met een groepsbijeenkomst.

Intake (studiekeuzecheck)

Wat zien we in de resultaten?

- Studenten zien het vaak als een ‘moetje’ (sollicitatiegesprek)
- Het doel van de intake wordt door docenten heel verschillend opgevat
- Keuzeproces is van invloed op studiesucces later in opleiding
- Essentieel voor goed keuzeproces is het
- Verbaliseren van de loopbaan
- Het idee van een doorlopende lijn op het gebied van ‘loopbaanontwikkeling’ verdient nog meer aandacht

Intake bij Saxion:

Elke student maakt een assessment en heeft een individueel gesprek met een docent (de intaker), die het intakeformulier invult met

LOB in het vo/ mbo

SLB in het hbo

Professionele ontwikkeling
op de arbeidsmarkt

Inspirerend, activerend en studeerbaar onderwijs

- de *ervaren (beroeps)relevantie* van het vak
- de *structuur van het vak* (en de mate waarin deze structuur door studenten herkend wordt)
- de *studentbetrokkenheid* (activerende didactiek)

Beroepsrelevantie en heldere structuur

Ontwerpprincipes:

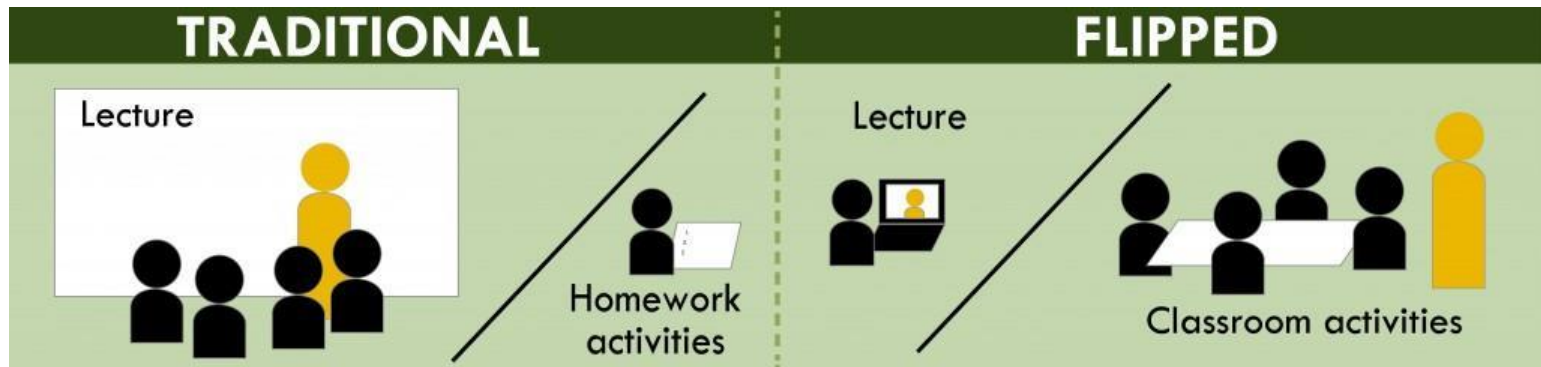
- Inzetten op authentieke, levensechte of realistische leeromgevingen
- In je vak een duidelijke koppeling maken met de beoogde beroepspraktijk én expliciet de relevantie voor het beroep aanduiden
- Zorg voor een duidelijke en herkenbare structuur, en een heldere opbouw van je lessen gekoppeld aan beoogde leer-/einddoelen

Activerende didactiek

Ontwerpprincipes:

- Afwisseling in werkvormen
- Gebruik werkvormen waarin studenten een actieve rol hebben
https://tauu.uu.nl/wp-content/uploads/2015/01/activerende-werkvormen_UMCUtrecht.pdf
<https://shireen122chang.files.wordpress.com/2013/07/padagogy-wheel.jpg>
- Formatief toetsen
- Inzet van Flipping the classroom

Studieloopbaanbegeleiding en binding

Werkzame principes voor langstudeerders maar ook 'preventieve aanpak'

Opleidings- of curriculumniveau

- Initiatief voor contact bij opleiding leggen
- Direct inzetten op monitoring en begeleiding (eerste half jaar)
- Aandacht voor leren studeren (hbo–leren, time management)
- Aandacht voor loopbaanbegeleiding
- Formatie: wie wordt er SLB'er?

Voorbeeld 'Eerstejaars team Technische bedrijfskunde'

- Als 1^e jaars team als eenheid presenteren en op 1 grote kamer zitten.
 - Studenten stimuleren samen (4–5 studenten) huiswerk te maken, van elkaar te leren.
 - Makkelijk en laagdrempelig benaderbaar: omdat we op 1 kamer zitten kunnen we bij afwezigheid van een teamlid toch de student wel verder helpen.
-
- Studenten met respect te woord te staan (gelijkwaardig) en serieus te behandelen.
 - Oog te hebben voor het instroomprofiel van de individuele student en op basis daarvan zijn/ haar problemen of uitdagingen in te schatten. Studenten zien als individu.
 - Heel alert zijn op zaken als ziekte, ongelukken, gebruik van studiesucces-faciliteiten als psycholoog, extra tentamentijd voor studenten met dyslexie etc.

Studieloopbaanbegeleiding en binding

Werkzame principes voor langstudeerders, maar ook 'preventieve aanpak'

Begeleidingsniveau

- Persoonlijke interesse tonen en betrokkenheid (contact maken)
- Confronteren met studievoortgang en bewust maken van eigen verantwoordelijkheid
- Bieden van structuur, begeleiding bij planning en stok achter de deur

Studieloopbaanbegeleiding en binding

Werkzame principes voor langstudeerders, maar ook 'preventieve aanpak'

"Begeleid ons bij time-management, help by plannen
en zorg dat de studie overzichtelijk voor ons is."

"Breng ons
discipline bij."

"Heb als begeleider meer contactmomenten
met de studenten."

"persoonlijke en betrokken
begeleiding."

"Zorg dat we in contact blijven
met elkaar."

"Maak klassen voor langstudeerders,
zodat we 'ergens by horen'."

Voorbeeld langstudeerders opleiding SBRM

“Studenten die jaren niet op school komen, hoe brengen we die studenten in beweging? Na een belronde kwam naar voren dat de studenten een hoge drempel ervaren om op school te komen. Door o.a. het aanbieden van een huiswerkklas is het gelukt om bij 40 van de 60 studenten de angst weg te nemen. De kern van deze ‘schoolse’ aanpak ligt in het leggen van eigenaarschap bij een paar docenten ipv alle docenten. SLB’ers die affiniteit hebben met deze doelgroep en het wegnemen van de angst zien als een uitdaging. Daarnaast gaat het echt om het in kaart brengen van je studenten. Wij doen dat letterlijk door foto’s uit te printen en op te hangen... En ze dan te benaderen en op school dus heel stevig te begeleiden, in groepjes.”

4 tips voor het succesvol begeleiden van langstudeerders (volgens deze docent):

1. Breng ze in kaart
2. Leg contact met je student
3. Ken je student, zet in op persoonlijke begeleiding
4. Schets de korte termijn doelen voor de studenten en maak het haalbaar

Studieloopbaanbegeleiding en binding

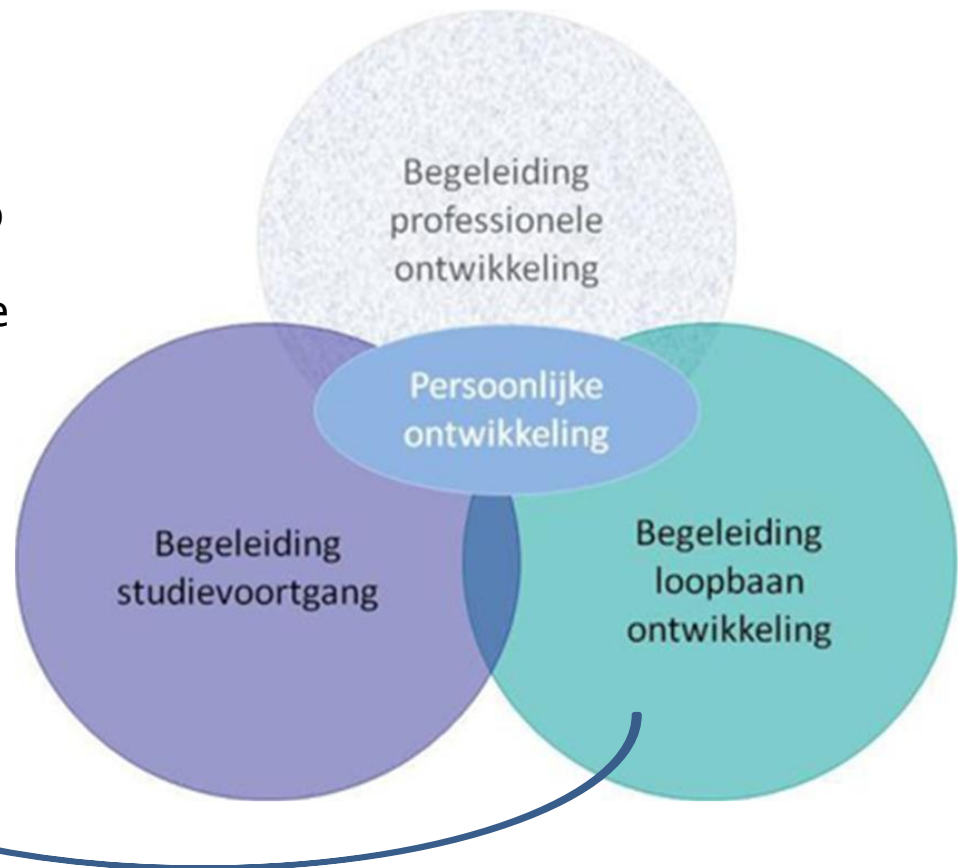
**Werkzame principes voor langstudeerders, maar ook
'preventieve aanpak'**

Begeleidingsniveau

- Positieve benadering, inzoomen op succeservaringen
- Loopbaanbegeleiding cruciaal onderdeel, draagt bij aan motivatie
- Bespreken van studiemotivatie

Studieloopbaanbegeleiding en binding

Werkzame principes voor langstudeerders, maar ook
'preventieve aanpak'

Ontwerpprincipes:

- Startklaar aan het afstuderen beginnen
- Fasering en structuur in het afstudeerproces
- Helderheid over afstudeerbegeleiding en bewaken van de voortgang
- Begeleide bijeenkomsten tijdens de afstudeerfase

Bachelorrendement gestegen van 45% naar 70%

- Teammanager maakt overzicht van studenten in excell door informatie te koppelen (uit BISON en andere systemen)
- Vooral kijken naar openstaande toetsen
- De kansrijke studenten worden besproken in het teamoverleg
- Team bekijkt gezamenlijk welke actie het meest zinvol is (SLB, afstuderen of bepaald vak)
- Iemand krijgt verantwoordelijkheid voor die actie
- Teammanager volgt de acties van de docenten en 'jaagt' er achter aan...

Kom
verder

Vragen?

k.m.mittendorff@saxion.nl

Zie ook:

Faber, M., Huizinga, T. & Mittendorff, K. (2016). Ontwerpprincipes als lessons learned voor studiesucces. *Onderwijsinnovatie*, 2, juni 2016.
Beschikbaar via: https://issuu.com/open_universiteit/docs/oi_2016_2_web